



Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Trg OF 7, 1000 Ljubljana

T:+386 1 29 13 330

F:+386 1 23 13 424

E: szs-alternativa@siol.net

TRR pri NLB št.: 0222 2005 2196 530

Id št. za DDV: 12740152

Ljubljana, 4. marec 2010

PROGRAM DELOVANJA SZS ALTERNATIVA ZA OBDOBJE 2010 – 2015

1. Splošno o delovanju SZS Alternativa

TEMELJNE VREDNOTE SZS ALTERNATIVA

Slovenska zveza sindikatov Alternativa je bila ustanovljena 1. februarja 1999 z namenom povezati akcijsko sposobne samostojne sindikate v boj za uveljavitev pravne in socialne države in za zagotavljanje ustreznega razmerja med delom in kapitalom. SZS Alternativa tudi po 11 letih svojega delovanja ohranja status sindikalne centrale akcijsko in kadrovske močnih sindikatov, ki v največji meri združuje sindikate zasebnega sektorja v pretežno prometni dejavnosti. SZS Alternativa je v preteklem obdobju pogoje svojega delovanja pozicionirala s polnopravnim članstvom v Ekonomsko socialni svet RS in z delitvijo sindikalnega premoženja v letu 2007.

SZS Alternativa deluje po načelu solidarnosti in vzajemnosti katere namen oz. cilj delovanja je usmerjen v varovanje in izboljšanje družbenega, ekonomskega in socialnega položaja ter varovanje pravic iz delovnega razmerja. V ta namen deluje SZS Alternativa v cilju aktivnega vplivanja na ekonomsko in socialno politiko države za ohranitev in nadgradnjo vseh elementov z ustavo deklarirane socialne države. Pod pojmom socialna država razumemo takšno državo, ki bo svojim državljanom omogočala ustrezno kakovost življenja, blaginjo (zaposlitev, plače) in socialno varnost (pokojninska, zdravstvena, invalidska ...) tudi takrat, ko se njeni državljanji znajdejo v neugodnih življenjskih razmerah. Na podlagi teh načel bo SZS Alternativa tudi v prihodnje nasprotovala vsem poskusom zniževanja pridobljenih pravic delavstva in zavračala vse predloge, ki bodo šli v smeri večanja socialnega razslojevanja naših državljanov.

NAČIN DELOVANJA SZS ALTERNATIVA

SZS Alternativa je v skladu s sprejetim statutom samostojna in neodvisna organizacija, ki deluje v skladu s programskimi usmeritvami in odločitvami organov sindikata.

V realizaciji svojih odločitev deluje samostojno oz. v povezavi z drugimi sindikati. V primeru akcijskega sodelovanja z drugimi sindikati mora sodelovanje temeljiti na podlagi enakopravnost in v skladu s cilji SZS Alternativa.

SZS Alternativa deluje prvenstveno v interesu sindikatov članic in ni sama sebi namen. Deluje na način, da predstavlja včlanjenim sindikatom »sredstvo« za realizacijo njihovih ciljev in ne »cilj« njihovega delovanja. Takšen način delovanja sindikalne centrale zagotavlja vključenim sindikatom avtonomnost njihovega delovanja in sorazmerno nizke stroške delovanja sindikalne centrale. Delovanje nosilcev nalog in odgovornosti v SZS Alternativa je tako v prvi vrsti namenjeno realizaciji odločitev in usmeritev organov sindikalne centrale v bipartitnem in tripartitnem socialnem dialogu na nivoju države.

Za namene učinkovitega delovanja se bodo včlanjeni sindikati s svojim kadrovskim potencialom udeleževali individualnih in množičnih aktivnosti za realizacijo skupnih ciljev.

SODELOVANJE PRI PRIPRAVI ZAKONSKIH IN PODZAKONSKIH PREDPISOV

SZS Alternativa bo v okviru svojega delovanja vplivala na sprejemanje celotne palete delovno pravne zakonodaje, pokojninske in zdravstvene zakonodaje, zakonodaje s področja socialne varnosti, davčne zakonodaje, zakonodaje s področja zaposlovanja in trga dela, minimalne plače, varnosti in zdravja pri delu, soupravljanja, proračuna ter prometne zakonodaje.

Prav tako bo skušala posredovati svoj vpliv z delegiranjem naših kandidatov v skupščine oz. nadzorne organe zavodov in agencij najpomembnejših državnih podsistemov.

MEDNARODNO SODELOVANJE

SZS Alternativa bo podpirala mednarodno povezovanje sindikatov članic, ki so vključeni v Mednarodno transportno sindikalno federacijo ITF (SSSLO, SŽPS, SŽTS, SVPS), Evropsko transportno sindikalno federacijo ETF - ki je vključena v Evropsko zvezo sindikatov ETUC - (SSSLO, SŽPS, SŽTS) in Evropsko združenje prizadetih zaradi azbesta EARA (SABS). SZS Alternativa bo v skladu z odločitvami organov sindikata skušala uveljavljati stališča in usmeritve omenjenih organizacij.

UDELEŽBA PRI DOMAČIH IN MEDNARODNIH PROJEKTIH

SZS Alternativa je nosilec projekta, ki je financiran iz evropskih sredstev z naslovom: »S partnerskih sodelovanjem do boljšega socialnega dialoga« Na podlagi tako pridobljenih izkušenj bo SZS Alternativa, v skladu s svojimi odločitvami in kadrovskimi ter materialnimi zmožnostmi, tudi v prihodnje sodelovala pri omenjenih projektih. Odločitev za sodelovanje v podobnih projektih mora sloneti na naslednjih kriterijih:

- da s svojo vsebino projekti sledijo temeljnim usmeritvam delovanja SZS Alternativa,
- da tovrstni projekti dvigujejo raven prepoznavnosti SZS Alternativa,
- da dvigujejo raven socialnega dialoga,
- da ponujajo izobraževalne vsebine namenjene našim članom.

KREPITEV PREPOZNAVNOSTI SZS ALTERNATIVA

SZS Alternativa bo dvigovala raven naše prepoznavnosti:

- s pripravo lastne spletne strani (spletna stran je v delu in bo realizirana v tem oz. v naslednjem mesecu),
- z javnimi predstavitvami naših stališč oz. našega delovanja (tiskovne konference, javna pisma, intervjuji),
- z informiranjem našega delovanja pri sindikatih članih (spletne strani sindikatov, sindikalni časopisi),

2. Opredelitev do aktualnih vsebin delovanja socialnega dialoga

SOCIALNO SPORAZUMEVANJE

V SZS Alternativa smo mnenja, da predstavlja učinkovit socialni dialog temelj urejanja bipartitnih in tripartitnih odnosov med socialnimi partnerji in predstavlja temelj gospodarske rasti in socialne varnosti. Zaradi tega si bo naša sindikalna centrala prizadevala za enakopravno in konstruktivno delovanje Ekonomsko socialnega sveta in za krepitev socialnega dialoga na podjetniški ravni. Vendar socialnega dialoga ne bomo zagovarjali za vsako ceno. Še posebej ne takrat, ko bomo ugotovili, da se pod krinko vodenja socialnega dialoga realizirajo interesi, ki gredo v enostransko škodo zaposlenim in njihovim pravicam.

V SZS Alternativa bomo podpirali prizadevanja za doseg Socialnega sporazuma s ciljem, doseči maksimalno družbeno soglasje o vseh vidikih uravnoveženega razvoja družbe in družbenih podsistemov v državi.

DELOVNOPRAVNA ZAKONODAJA

V skladu s sprejeto Slovensko izhodno strategijo 2010 - 2013 se nam v bližnji prihodnosti obetajo spremembe delovno pravne zakonodaje. V smislu razvijanja koncepta prožne varnosti se obetajo pritiski na zniževanje stroškov odpovedi pogodb o zaposlitvi (nižje odpravnine, odpovedni roki), poleg tega pa smo seznanjeni še z namerami o zniževanju drugih stroškov dela (dopust, dodatek na delovno dobo in vsa nadomestila v času odsotnosti z dela) ter z namero o dvigu starosti, ki definira starejšega delavca, itd.

V zvezi z uveljavitvijo koncepta prožne varnosti bo SZS Alternativa vztrajala na stališču, da je uveljavitev omenjenega koncepta mogoča edino ob hkratni in ustrezni spremembi Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (višja nadomestila, podaljšanje časa prejetanja) oz. ob ustrezno delujočih skladih za zavarovanje v primeru brezposelnosti.

V vseh primerih delovanja delodajalske ali vladne strani v smeri enostranskega zniževanja obstoječih standardov; dodatek na delovno dobo, zniževanje nadomestil, poseg v določila o dopustu, (ne) vštevanju časa odmora v delovni čas, povračilih stroškov v zvezi z delom (prehrana, prevoz) itd, pa bomo razumeli, da gre za odkrite poskuse zniževanja obstoječe ravni delavčevih pravic, zato jih bomo odločno zavračali in pri tem uporabili vse oblike sindikalnega boja.

Ko je govora o trgu dela je naša temeljna pozornost namenjena ukrepom in krepitvi zaposlovanja za nedoločen čas, ki prinaša zaposlenim najvišjo obliko socialne varnosti.

SOCIALNA VARNOST

V SZS Alternativa smo mnenja, da mora država s svojimi ukrepi zagotavljati pogoje za močno in uspešno gospodarstvo, odpiranje novih delovnih mest in stimulatívno dohodkovno politiko. Takšna politika je tudi najboljši odgovor na izzive socialne varnosti, zmanjšanje socialnih tveganj in revščino.

Država si mora prizadevati za krepitev takšnih oblik pomoči, ki bodo imele za cilj ponovno vključitev upravičencev do socialnih pomoči v aktivno življenje. Z vidika pravičnosti dodelitve socialnih transferjev pa je potrebno preseči sedanje stanje, ko prihaja, zaradi različnih virov dodeljevanja socialnih transferjev, do zlorab in neupravičenega pridobivanja sredstev, kar destimulatívno vpliva predvsem na delovno aktivno prebivalstvo.

PODROČJE VARSTVA IN ZDRAVJA PRI DELU

SZS Alternativa si bo prizadevala za sprejem in uveljavitev takšnih predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu, ki bo delavcem omogočila varno in zdravo opravljanje dela na njihovih delovnih mestih. Posebna pozornost bo, v zvezi z naraščajočim številom starejših delavcev, namenjena spremembam predpisov in ustrezni prilagoditvi delovnih pogojev, ki bodo prilagojeni tovrstni kategoriji zaposlenih delavcev.

Z izjemo odkrivanja azbestnih bolezni država ni poskrbela za odkrivanje in ustrezno preprečevanje preostalih poklicnih bolezni. Zaradi tega bo naša pozornost usmerjena k temu, da se celovito uredi problematika ugotavljanja, dokazovanja in registracij poklicnih bolezni in da se dolgoročno uredijo pravice poklicno obolelih delavcev.

POKOJNINSKI SISTEM

V Sloveniji trenutno poteka intenzivna razprava o vsebini vladnih izhodišč prihodnje modernizacije pokojninskega sistema. Glede na občutljivost navedene problematike, ki posega v pričakovane pravice vseh zavarovancev oz. vseh zaposlenih, se bo SZS Alternativa v prvi vrsti zavzemala:

- da (p)ostane obvezno pokojninsko zavarovanje iz t.i. prvega stebra, ki bazira na principu medgeneracijske solidarnosti, temelj zagotavljanja dostojne višine upokojitvenih prejemkov,
- da se ne uresniči projekcija vlade o pomiku potrebne upokojitvene starosti na 65 let,
- da mora ostati 40 let pokojninske dobe osnovni pogoj, na podlagi katerega pridobi upravičenec odmerjeno pokojnino brez kakršnih koli odbitkov,
- da se odložitev prehoda v pokoj stimulira z večjimi bonusi (in ne z manjšimi kot je predlagano v izhodiščih) in ne z zaostrovanjem malusov,
- da je morebitno daljšanje obdobja za določitev osnove za izračun pokojnine (18 let oz. več) mogoče realizirati edino v primeru ustrezno določenih nadomestitvenih razmerjih med plačo in prejeto pokojnino, ki bodo prejemnikom pokojnine zagotavljale ustrezno in dostojno višino pokojnine glede na višino vplačevanih prispevkov,
- da je potrebno redifinirati sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (bivša beneficirana delovna doba), ker upravičencem sedanji sistem ne omogoča ustreznih pravic oz. primerne akumulacije zbranih sredstev, ki bi omogočila normalno uživanje poklicne pokojnine.

ZDRAVSTVENA ZAKONODAJA

Glede na trenutno realizacijo vladnega reformnega paketa zdravstvene zakonodaje (Zakon o zdravstveni dejavnosti in Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju) si bo SZS Alternativa prizadevala;

- da bo reforma zdravstvenega sistema omogočila večjo dostopnost do storitev zdravstvenega varstva,
- da mora reforma stremeti k temu, da se krepí sistem javnega zdravstvenega varstva in da se zasebno zdravstveno varstvo ne sme krepiti na račun javnega,
- da se ne zmanjšujejo odstotki prejetih nadomestil delavcem v primeru bolniškega staleža in da se ne uveljavi predlog, da za prvi dan nadomestila v času nege družinskega člana (otroka) ne bi prejeli dnevnega nadomestila za bolniško odsotnost.

PLAČNA POLITIKA

V okviru vodenja plačne politike si bo SZS Alternativa prizadevala za nadaljnjo razbremenitev plač, ki so preobremenjene z davki in prispevnimi stopnjami.

Plačna politika, ki jo bo SZS Alternativa vodila v okviru bipartitnih pogajanj z delodajalci mora: najmanj ohranjati sedanjí nivo pridobljenih pravic, zagotavljati ustrezno raven sledenja rasti plač z rastjo inflacije, omogočati stimulatívno nagrajevanje delovne oz. poslovne uspešnosti zaposlenih in zagotavljati rast plač v skladu z rastjo produktivnosti v podjetjih.

SZS Alternativa se bo zavzemala za to, da se ohranja avtonomija sklenjenih kolektivnih pogodb dejavnosti in kolektivnih pogodb podjetij. Ob tem pa bo poskušala določene institute delovnih razmerij (minimalne standarde) urediti v kolektivni pogodbi, ki bo veljala za zaposlene, katere ne zavezuje nobena kolektivna pogodba oz. za tiste, pri katerih se ureditev posameznega instituta iz njihove kolektivne pogodbe sklicuje na ureditev v KP druge ravni (npr. usklajevanje plač).

Minimalna plača mora s svojo višino zagotavljati takšen prejemek, ki bo za opravljeno delo vedno višji od zneska, ki ga država določi kot mesečni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo. V kontekstu primerjav z višino prejetih socialnih transferjev posameznikom pa mora prejeta plača odražati realizacijo načela, da se »mora delo splačat«.

Zahtevali bomo, da postane sistem povračil stroškov v zvezi z delom povsod sestavni del kolektivnega dogovarjanja.

RAZVOJ SOUPRAVLJANJA

Sindikati, ki smo združeni v SZS Alternativa imamo bogate in pozitivne izkušnje z uveljavitvijo sistema delavske participacije zaposlenih. Na podlagi teh izkušenj bomo v naši sindikalni centrali skrbeli za večji razmah delavskega soupravljanja zaposlenih tako na zakonodajnem področju, pri pripravi Socialnega sporazuma, strategij oz. razvojnih dokumentov, kot pri njegovem praktičnem uveljavljanju v podjetjih.

RAZVOJ PROMETNE INFRASTRUKTURE IN PROMETNEGA SEKTORJA

Glede na to da glavnino našega članstva predstavljajo člani, ki so zaposleni v prometnem sektorju (železniški delavci, luški delavci, delavci v avtobusnem potniškem prometu, delavci zaposleni v družbi Dars ...) bomo prioriteto spremljali vso politiko, zakonodajo, proračun, podzakonske predpise in ukrepe v zvezi z razvojem prometnega sektorja v naši državi. V okviru obravnave razvojnih strategij in vsakoletnih proračunov RS bomo na Ekonomsko socialnem svetu vzpodbujali investicijska vlaganja države v razvoj prometne infrastrukture in bdeli nad vsemi poskusi liberalizacije in privatizacije omenjenega sektorja.

Predsednik:
Zdenko Lorber